

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА

Бр. 4-01

10. 01. 2024 год.

Београд, Риге од Фере број 4, тел. 2637-565

ПРОГРАМ РАДА ЗАВОДА ЗА 2024. ГОДИНУ

САДРЖАЈ

1	ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ	2
1.1	ЗАРАДЕ, ДОПРИНОСИ, СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА, НАКНАДЕ И НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА	2
1.2	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	3
1.3	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	4
1.4	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	5
1.5	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	6
1.6	МАТЕРИЈАЛ	7
1.7	ДОТАЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	7
2	СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ	8
3	ПРОГРАМСКА ДЕЛАТНОСТ	9
3.1	ИСТРАЖИВАЊА	9
3.1.1	<i>Е-култура</i>	<i>9</i>
3.1.2	<i>Културне политике у циљу дугорочног планирања културног развоја Републике Србије</i>	<i>12</i>
3.1.3	<i>Уметничка игра у Србији</i>	<i>13</i>
3.1.4	<i>Култура и безбедност</i>	<i>15</i>
3.1.5	<i>Оснаживање улагања приватног сектора у развој уметности и културе у јавном интересу ..</i>	<i>16</i>
3.1.6	<i>Култура приступачности - позоришта</i>	<i>17</i>
3.1.7	<i>Културна дипломатија Србије: анализа активности Културно-информативних центара Србије у свету</i>	<i>17</i>
3.1.8	<i>Школа и музеј</i>	<i>19</i>
3.1.9	<i>Улога и значај музичких фестивала у туристичкој промоцији Србије</i>	<i>20</i>
3.1.10	<i>„Ђурилица“: кампања 2024.</i>	<i>22</i>
3.1.11	<i>Културни програми у јавним библиотекама у Србији</i>	<i>23</i>
3.2	МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ ЗАВОДА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА	24
3.3	ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	26
3.3.1	<i>Часопис Култура</i>	<i>26</i>
3.3.2	<i>Едиција: Културни код</i>	<i>26</i>
3.3.3	<i>Едиција „Укуси“</i>	<i>27</i>
3.3.4	<i>Штампа публикација</i>	<i>29</i>
3.4	ПРОГРАМИ И ПРОМОВИСАЊЕ РАДА	29
3.4.1	<i>Циклус трибина „Стеван Мајсторовић“ и промовисање рада Завода</i>	<i>29</i>
3.4.2	<i>Програми „Млади у фокусу“</i>	<i>32</i>
3.4.3	<i>Награда „Новица Тадић“</i>	<i>33</i>
3.4.4	<i>Београдски контрапункт и Форум о стваралаштву</i>	<i>34</i>
3.4.5	<i>Библиотека Завода за проучавање културног развоја</i>	<i>37</i>
4	ДИГИТАЛИЗАЦИЈА	39
4.1	ВРЕМЕНСКА ЛИНИЈА КУЛТУРЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И СРБА ВАН МАТИЦЕ	39
4.2	ИЗРАДА ИНТЕРНЕТ КАТАЛОГА СЛИКА УМЕТНИКА НАДЕЖДЕ ПЕТРОВИЋ, САВЕ ШУМАНОВИЋА И ЈОВАНА БИЈЕЛИЋА	40
5	РЕКАПИТУЛАЦИЈА ТРОШКОВА	42

1 ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ

1.1 ЗАРАДЕ, ДОПРИНОСИ, СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА, НАКНАДЕ И НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4111	Плате, додаци и накнаде запослених.	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде).	Плате по основу цене рада.	36,000,000.00	36,000,000.00
4121	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање.	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање.	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање.	4,000,000.00	4,000,000.00
4122	Допринос за здравствено осигурање.	Допринос за здравствено осигурање.	Допринос за здравствено осигурање.	1,800,000.00	1,800,000.00
4143	Отпремнине и помоћи.	Отпремнине и помоћи.	Отпремнине и помоћи.	60,000.00	60,000.00
4151	Накнаде трошкова за запослене.	Накнаде трошкова за запослене.	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла.	1,250,000.00	1,250,000.00
4161	Награде запосленима и остали посебни расходи.	Награде запосленима и остали посебни расходи.	Јубиларне награде.	970,000.00	970,000.00
Укупно					44,080,000.00

1.2 СТАЛНИ ТРОШКОВИ

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4211	Трошкови платног промета и банкарских услуга.	<ul style="list-style-type: none"> – Трошкови платног промета; – Трошкови банкарских услуга. 	<ul style="list-style-type: none"> – Трошкови платног промета. – Трошкови банкарских услуга. 	40,000.00	40,000.00
4212	Енергетске услуге.	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге за електричну енергију; – Трошкови грејања. 	Грејање.	1,374,000.00	1,854,000.00
			Електрична енергија.	480,000.00	
4213	Комуналне услуге.	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге водовода и канализације; – Услуге редовног одржавања; – Остале комуналне услуге. 	Градска чистоћа.	140,000.00	210,000.00
			Водовод и канализација.	70,000.00	
4214	Услуге комуникација.	<ul style="list-style-type: none"> – Телефони; – Услуге поште и доставе. 	Слање поште.	80,000.00	736,000.00
			Телефони.	486,000.00	
			Интернет (VDSL, hosting 2 sajta, mail server, domeni).	170,000.00	
4215	Трошкови осигурања.	<ul style="list-style-type: none"> – Осигурање имовине; – Осигурање запослених. 	<ul style="list-style-type: none"> – Каско и обавезно осигурање возила. – Осигурање запослених. – Осигурање материјалне имовине. – Осигурање опреме. 	400,000.00	400,000.00
4216	Закуп имовине и опреме.	Закуп имовине и опреме.	Закуп штампача, црно-бели (2), у боји (1), на 1 годину, уговор.	260,000.00	360,000.00
			Закуп остале опреме.	100,000.00	
Укупно					3,600,000.00

1.3 ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4221	Трошкови службених путовања у земљи.	<ul style="list-style-type: none"> – Трошкови дневница (исхране) на службеном путу; – Трошкови превоза на службеном путу у земљи (аутобус, воз и сл.); – Трошкови смештаја на службеном путу. 	Трошкови путовања у оквиру редовног рада установе.	300,000.00	300,000.00
4222	Трошкови службених путовања у иностранству.	<ul style="list-style-type: none"> – Трошкови дневница за службени пут у иностранство; – Трошкови превоза за службени пут у иностранство (авион, аутобус, воз и сл.); – Трошкови смештаја на службеном путу у иностранство. 	<ul style="list-style-type: none"> – Трошкови дневница за службени пут у иностранство; – Трошкови превоза за службени пут у иностранство (авион, аутобус, воз и сл.); – Трошкови смештаја на службеном путу у иностранство. 	300,000.00	300,000.00
Укупно					600,000.00

1.4 УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4231	Административне услуге.	<ul style="list-style-type: none"> – Рачуноводствене услуге; – Остале административне услуге; – Услуге превођења. 	Рачуноводствене услуге.	20,000.00	20,000.00
4233	Услуге образовања и усавршавања запослених.	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге образовања и усавршавања запослених; – Котизације; – Друге услуге образовања и усавршавања запослених. 	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге образовања и усавршавања запослених; – Котизације; – Друге услуге образовања и усавршавања запослених. 	200,000.00	200,000.00
4234	Услуге информисања.	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге штампања; – Медијске услуге; – Услуге информисања јавности и односа са јавношћу; – Услуге рекламе и пропаганде; – Остале медијске услуге. 	Услуге штампања.	380,000.00	380,000.00
4235	Стручне услуге.	<ul style="list-style-type: none"> – Остале стручне услуге. 	Услуге дизајна.	500,000.00	500,000.00
4237	Репрезентација.	Репрезентација.	Репрезентација.	500,000.00	500,000.00
4239	Опште услуге.	Остале опште услуге.	Услуге чишћења.	400,000.00	400,000.00
Укупно					2,000,000.00

1.5 ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4251	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката.	Текуће поправке и одржавање зграда.	— Одржавање зграде — Остали трошкови одржавања зграде	2,000,000.00	2,000,000.00
4252	Текуће поправке и одржавање опреме.	Текуће поправке и одржавање опреме.	— Одржавање и сервисирање рачунарске опреме — Остали трошкови одржавања опреме (аутомобил).	200,000.00	200,000.00
Укупно					2,200,000.00

1.6 МАТЕРИЈАЛ

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4261	Административни материјал.	Канцеларијски материјал.	– Канцеларијски материјал. – Остали административн и материјал.	120,000.00	120,000.00
4263	Материјали за образовање и усавршавање запослених.	Публикације, часописи и гласила.	– Стручна литература за редовне потребе запослених. – Стручна литература за образовање запослених.	70,000.00	70,000.00
4264	Материјали за саобраћај.	Издаци за гориво.	– Гориво. – Остали материјали за саобраћај.	260,000.00	260,000.00
4268	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство.	Материјали за одржавање хигијене.	– Хемијска средства за чишћење. – Инвентар за одржавање хигијене.	300,000.00	300,000.00
Укупно					750,000.00

1.7 ДОТАЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4621	Текуће дотације међународним организацијама.	Текуће дотације за међународне чланарине.	Чланарина у ICOM	40,000.00	40,000.00
Укупно					40,000.00

2 СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

2.1 ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 04 – СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4111	Плате, додаци и накнаде запослених.	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде).	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде).	800,000.00	800,000,00
4121	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање.	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање.	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање.	80,000.00	80,000.00
4122	Допринос за здравствено осигурање.	Допринос за здравствено осигурање.	Допринос за здравствено осигурање.	70,000.00	70,000.00
4131	Накнаде у натури.	Накнаде у натури.	Поклони за децу запослених.	105,000.00	105,000.00
4222	Трошкови службених путовања у иностранство.	Трошкови дневница на службеним путовањима.	Дневнице.	500,000.00	500,000.00
4242	Услуге образовања, културе и спорта.	Услуге културе.	Услуге културе.	400,000.00	400,000.00
4621	Текуће дотације међународним организацијама.	Текуће дотације за међународне чланарине.	Чланарине у међународним организацијама.	160,000.00	160,000.00
5151	Нематеријална имовина.	Лиценца за софтвер.	<ul style="list-style-type: none"> – Софтвер за праћење правних прописа и измена ParagrafLex, годишња лиценца. – Софтвер за рачуноводство PSIT, годишња лиценца). – Софтвер за електронско канцеларијско пословање Канцеларко, годишња лиценца 	130,000.00	130,000,00
Укупно					2,245,000.00

3 ПРОГРАМСКА ДЕЛАТНОСТ

3.1 ИСТРАЖИВАЊА

3.1.1 Е-култура

Руководиоци пројекта: Слободан Мрђа и Биљана Јокић.

Координатори потпројеката о посебним областима: Маша Вукановић (заводи за заштиту споменика), Маријана Миланков и Маја Маринковић (биоскопи), Богдана Опачић (поливалентни центри за културу), Драгана Мартиновић и Пеђа Пивљанин (изложбене галерије), Маја Тодоровић (удружења у култури).

Технички координатор: Маријана Узуновски.

Институционална сарадња: Републички завод за статистику (РЗС), Републички геодетски завод, Народни музеј у Београду, Народна библиотека Србије, Архив Србије, Републички завод за заштиту споменика културе, Народно позориште у Београду и Филмски центар Србије.

Основне информације о пројекту и разлози за наставак активности

Информациони систем е-Култура је континуирани пројекат Завода за проучавање развитка који се од 2013. године одвија у партнерству са Републичким заводом за статистику и представља извор података за званичну статистику у култури Србије.

Развој информационог система подразумева периодично преиспитивање основних евиденција и структуре података, као и њихово усклађивање са међународним стандардима, па је у складу с тим Завод постао члан ЕГМУС-а (европске мреже установа које су задужене за статистику о музејима на националном нивоу) 2017. године.

Информациони систем е-Култура, такође, представља основ за развој других националних пројеката и активности, као што су праћење реализације Акционог плана Владе Р. Србије, стратешко планирање у култури, те праћење ефеката предузетих мера државних

органа на различитим нивоима управљања, као и обезбеђивање података за потребе Портала ГЕО Србија (Националне инфраструктуре геопросторних података) и Сектора статистике Секретаријата за управу Града Београда.

Поред континуираних активности у домену методологије, неопходно је унапређивати процедуре ажурирања података као и развој технолошких решења. У складу са овим циљем, сваке године се додатним програмирањем система унапређује технолошко решење и омогућава унапређено претраживање и груписање података по додатним критеријумима и индикаторима.

Пројектне активности планиране за 2024. годину

Као ранијих година, и током 2024. године планиране су две групе активности.

Прва група активности односи се на редован процес одржавања и развоја система:

- редовно ажурирање адресара;
- редован годишњи циклус статистичких истраживања (биоскопи, музеји, галерије, позоришта);
- преиспитивање и редефинисање критеријума класификације, основних евиденција и постојеће структуре података;
- дефинисање форме за годишње извештаје локалних самоуправа (секретаријата/управа за културу и одељења за друштвене делатности) и први циклус прикупљања података;
- одржавање и даљи развој програмског пакета у складу са променама структуре и обима података, процедуре ажурирања и извештавања;
- редовно одржавање и унапређење структуре података на сајту пројекта е-Култура;
- припрема статистичких извештаја и публикација у сарадњи са Републичким заводом за статистику;
- учешће на редовном годишњем састанку групе ЕГМУС.

Друга група активности односи се на потпројекте започете током 2018. године за потребе Владе Републике Србије и Министарства културе Републике Србије, у којима подаци из е-Културе представљају основу:

- анализа постојеће структуре података и платформе за праћење реализације Акционог плана Владе Р. Србије у делу који се односи на праћење посећености одабраних група установа на месечном нивоу;

- наставак рада на дисеминацији података за потребе ГЕО Србије (Националне инфраструктуре геопросторних података) и Сектора статистике Секретаријата за управу Града Београда;

Развој система е-Култура је од изузетног значаја за целокупан ресор културе у Србији и суштински је везан за процесе дигитализације на свим нивоима. Развојем јединственог истраживачко-информационог система, сви подаци о институцијама културе у Србији ће се налазити на једном месту у савременом информатичком окружењу, што представља основу за научно-истраживачки рад у култури, статистику у култури и индикаторе културног развоја. Овако конципирана истраживачко-информациона платформа и подршка култури омогућиће израду квалитативних и квантитативних индикатора о учешћу културе у одрживом друштвеном развоју.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4214	Услуге комуникација.	Интернет и слично.	Закуп VPS сервера e-Kultura, 1 година	100,000.00	100,000.00
4222	Трошкови службених путовања у иностранству.	Трошкови превоза за службени пут у иностранство (авион, аутобус, воз и сл.).	Авио превоз путника, хотелски смештај и дневнице (2 особе) за редовни годишњи састанак EGMUS-а (европска група за музејску статистику).	140,000.00	140,000.00
5122	Административна опрема.	Рачунарска опрема.	Замена застареле аудио и видео опреме.	400,000.00	400,000.00
5151	Нематеријална имовина.	Лиценца за софтвер.	Софтвер за заштиту система Symantec Endpoint Protection, годишња лиценца.	100,000.00	500,000.00
			Microsoft Office 365 Apps for Business, 24 годишње лиценце.	330,000.00	
			Adobe Acrobat Pro DC, годишња лиценца.	50,000.00	
			Софтвер за базе података Microsoft PowerBI, годишња лиценца.	20,000.00	
Укупно					1,140,000.00

3.1.2 Културне политике у циљу дугорочног планирања културног развоја Републике Србије

Координатор: Богдана Опачић.

Сарадници: Маријана Миланков и Маја Годоровић.

Завод за проучавање културног развитка се у досадашњем раду бавио локалним културним политикама. У складу са актуелним тенденцијама, основна идеја пројекта је сагледавање стања у култури на локалном нивоу, укључујући и културне политике и иницијативе на нивоу градова и општина у Србији. У Републици Србији, према подацима Завода, тренутно функционише 523 јавних установа културе, у 162 јединице локалне самоуправе. Поред јавних установа културе, цивилни и приватни сектори имају значајну улогу у обогаћивању културне понуде, промоцији друштвено одговорних вредности, као и стваралаштва појединаца и организација. У досадашњим истраживањима Завода мапирано је око 2.000 удружења у култури, међу којима се највећи број бави културно-уметничким аматеризмом.

Овакви подаци представљају неопходан сегмент сваког дугорочног планирања културног развоја и формулисања културне политике на различитим нивоима. Основни циљ пројекта је сагледавање стања комплетног културног система на нивоу градова и општина у Србији, како јавног тако и цивилног и приватног сектора и, захваљујући пројекту, развој информационог система за праћење спровођења мера културних политика, као развој стратешког планирања у области културе на локалном нивоу, који представља значајан допринос стратешком планирању на националном нивоу. Сходно томе, додатни циљ пројекта је и покретање иницијативе стратешког планирања у култури и разматрање могућности за сарадњом са локалним самоуправама у циљу израде локалних планова развоја културе. У оквиру пројекта одређене активности ће бити спроведене ради успостављања и учвршћивања партнерских односа са различитим установама, организацијама и појединцима као и ради њиховог упознавања са радом и резултатима Завода.

3.1.3 Уметничка игра у Србији

Координатор: Драгана Мартиновић.

Сарадници: Јасна Димитријевић.

Истраживање уметничке игре у Србији обухватило би класичан балет, народну игру, модерну игру (modern dance) и савремени плес (contemporary dance), са циљем утврђивања стање кроз анализу институција и организација које се баве уметничком игром, као и инфраструктурне, уметничке и друге капацитете и ресурсе, али и могућности развоја стваралаштва и продукције у овој области.

С обзиром на то да уметничка игра подразумева и друштвену, историјску, фолклорну, ритмичку, па и спортску игру, планиран је системско истраживање области едукације, почев од школског система, преко постојеће основне и средње балетске школе, као и курсева и часова на одсеку за глуму ФДУ-а, али и приватних студија.

Општи циљ истраживања

Унапређење, интензивирање и континуирани развој уметничке игре у Републици Србији, заснован на општим начелима културног развоја (стваралаштво, продукција и интерпретација).

Специфични циљеви истраживања

1. утврђивање структуре, броја и статуса институција и организација (установе културе, удружења у култури и други субјекти у култури који обављају делатност у области уметничке игре;
2. анализа услова за развој уметничке игре;
3. анализа доступности садржаја применом нових технологија у раду и стварање услова за слободан проток и размену културних израза и садржаја;
4. играчко образовање - увид у број и структуру образовних установа у овој области;
5. едукација и теорија уметничке игре и стручно усавршавања у области уметничке игре;
6. анализа статуса и положаја уметника у овој области;

7. истраживање стања и проблема на професионалној сцени (позоришта) која представља меру вредности уметничке игре (балетски репертоар, квалитет, радни век играча, гостовања и др.);
8. алтернативне неинституционализоване сцене, студије, трупе, компаније, које теже синтези и интеракцији класичног балета, модерне игре и савременог плеса кроз различите форме и технике игре, импровизацију, перформанс, физички театар, кореодраму и др;
9. децентрализација;
10. међуресорна, регионална и међународна сарадња;
11. инфраструктурни капацитети и ресурси за континуиран развој уметничке игре;
12. финансирање делатности у области уметничке игре.

Методологија

У истраживању ће бити примењен метод испитивања, комбинацијом техника анкете са стандардизованим упитником и технике индивидуалног интервјуа са репрезентативним представницима институција и организација у овој области као и истакнутим педагозима, уметницима, теоретичарима, као и доносиоцима одлука у овој области.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4216	Закуп имовине и опреме.	Закуп имовине и опреме.	Изнајмљивање опреме за видео снимање и монтажу.	290,000.00	290,000.00
4221	Трошкови службених путовања у земљи.	Трошкови превоза на службеном путу у земљи (авион, аутобус, воз и сл.) и трошкови смештаја на службеном путу.	Транспорт и дневнице за истраживаче у оквиру теренског истраживања.	150,000.00	150,000.00
4235	Стручне услуге.	Ауторски уговори.	Услуга сниматеља.	150,000.00	550,000.00
			Услуга редитеља	200,000.00	
			Услуга израде анимације	100,000.00	
			Услуга монтаже	100,000.00	
Укупно					990,000.00

3.1.4 Култура и безбедност

Руководилац: Владимир Коларић.

Сарадник: Слободан Мрђа.

Улога културе као генератора друштвене интеграције и кохезије, симболичко-вредносног апарата и и најцеловитијег облика испољавања и афирмације идентитета увек је имала и своје безбедносне аспекте, али тек последњих година безбедност постаје један од важних фокуса теорије културе, а посебно културне политике.

О безбедносном аспекту културе можемо говорити из угла 1) друштвене интегрисаности и кохезије, која увећава ниво безбедности у друштву, 2) њене улоге у међународним односима и репрезентацији земље у свету, што може значајно да утиче на на њен безбедносни положај, 3) у равни разумевања улоге симболичких и вредносно-идентитетских форми у данашњим сукобима, посебно повезано са појмом „меке моћи“, а што омогућава боље разумевање како субверзивних деловања усмерених ка држави тако и могућности државе да прошири сопствени простор „меке моћи“ и, најзад, 4) са појмом стратешке културе, који се из стриктно војне терминологије проширио на широк распон друштвених и хуманистичких дисциплина.

У истраживању ће бити анализирани различити улоге у културе у доменама друштвене, националне и међународне безбедности и бити понуђене препоруке за системску имплементацију безбедносних аспеката у област законодавства и јавних политика који се односе на културу. Ово може помоћи бољој међуресорној сарадњи, јачању улоге културе у целокупном државном систему, што може да има одраза и на њено буџетско финансирање, јачању система безбедности, као и јачању системског и стратешког приступа државе како сопственом развоју тако и одговору на различите изазове, у чему култура треба да има значајну улогу.

Резултати истраживања биће представљени у облику публикације и на јавним трибинама и панелима.

3.1.5 Оснаживање улагања приватног сектора у развој уметности и културе у јавном интересу

Координатор: Биљана Јокић

Сарадници: Маша Вукановић и Драгана Мартиновић.

Опис пројекта

Пројекат је постављен тако да идентификује кључне елементе у домену легислативе и актуелне праксе у домену улагања привреде у развој ликовних уметности и уметности у ширем смислу. Истраживачки значај ове теме се може сагледати у изостанку системског улагања приватног сектора у поље уметности и културе, упркос његовој економској снази и јавним субвенцијама за развој привреде. Општи циљ истраживања је да се истражи актуелно стање у домену улагања приватног сектора у развој уметности и културе, те да се на основу емпиријских података дефинишу препоруке за унапређење стања у овом домену јавне политике.

Током 2023. године реализована је прва фаза пројекта у сарадњи са Удружењем ликовних уметника Србије, која је била фокусирана на архитектонске бирое: актуелне праксе, ставове и опажене препреке у погледу ангажмана ликовних уметника. У 2024. години, пројекат ће обухватити шири оквир, како би се систематски истражиле постојеће стимулативне мере, као и искуство и ставови актера у привреди и култури у циљу дефинисања препорука за унапређење улагања приватног сектора у уметност и културу.

Активности у 2024. години

1. Анализа релевантних докумената (закона, правилника, стратегија итд.) у домену јавне политике којима се на локалном, покрајинском или републичком плану поспешује улагање приватног сектора у културно-уметничке програме и пројекте од јавног интереса;
2. Интервјуи са одабраним актерима у привреди (представници водећих компанија у Србији које улажу или не улажу у пројекте у култури).

Резултат истраживања би биле препоруке за унапређење јавне политике на републичком, покрајинском и нивоу јединица локалне самоуправе којима се унапређује интерресорна сарадња актера у области привреде и културе (нпр. у погледу подстицаја стратешких

партнерстава, колекционарства и меценарства, посебних фондова за уметнике у трећем добу или подстицање стваралаштва младих и др.), као и online публикација са прегледом истраживачких резултата, која би били представљени јавности кроз промоције, трибине и дебате.

3.1.6 Култура приступачности - позоришта

Координатори: Маријана Миланков и Богдана Опачић.

Након истраживања о приступачности музеја и галерија са фондом, током 2024/2025. године биће спроведено истраживање о приступачности професионалних позоришта у Србији.

У првој фази пројекта, 2024. године, биће креирана посебна методологија о праћењу приступачности овог типа установа, затим специјализован упитник који ће бити достављен свим професионалним позориштима у Србији.

Након деск и анкетног дела истраживања, следи друга фаза пројекта, теренски део кроз интервјуе и фокус групе запослених у позориштима.

Током теренског дела, биће обављени и разговори са представницима удружења особа са инвалидитетом.

Резултати пројекта биће објављени током 2025. године и подразумеваће приказ према успостављеним индикаторима приступачности.

3.1.7 Културна дипломатија Србије: анализа активности Културно-информативних центара Србије у свету

Координатор: Јасна Димитријевић.

Полазећи од становишта да култура има велики значај за углед земље у свету и позицију у међународним односима као и претходни теоријски дискурс којим се Завод бавио на тему културне дипломатије (темат часописа Култура, јавни панели), сматрамо да је потребно континуирано бављење овом темом. у циљу унапређења активности у овој области. У том смислу, у фокусу су нам културно-информативни центри Србије који раде и делују у иностранству. Анализом програмских садржаја одабраних центара, планирамо да укажемо на слабости, предности и могућности у даљем стратешком опредељењу у позиционирању наше земље кроз културу.

Културна дипломатија није само средство спољне политике већ сложен процес међународне културне политике који укључује политичке иницијативе и активности. Међународну културну политику посматрамо као јавну политику културне моћи наше земље, кроз активности, улогу и значај српских културних-информативних и едукативних центара у свету. Током године у српским културно-информативним центрима одржавају се изложбе, књижевне вечери, концерти, филмске пројекције, предавања, семинари, конференције за новинаре, презентације туристичке понуде Србије, промоције креативних индустрија, научника и други садржаји у сарадњи са институцијама и уметницима из земље и међународним партнерима.

Предмет нашег истраживања су годишњи планови и програми као и извештаји о раду културно информативних центара Србије, а који су у надлежности Министарства културе и Министарства спољних послова Републике Србије. Поред увида у број, статус ових институција, бавићемо се анализом програма, број и структура програмских садржаја, број и структура посетилаца, број уметника и организација које су представљале Србију, оствареним партнерствима и техничким капацитетима. Циљ пројекта је шира анализа које активности се спроводе на упознавања и представљању ресурса и достигнућа у култури. Поред КИЦ у Паризу, Пекингу, као и планираних у Лондону, Москви и Берлину, анализом ћемо обухватити и друге културно-информативне и образовне центре чија делатност има значајну улогу у промоцији, презентацији културног наслеђа и савременог стваралаштва Србије као и едукацији и туристичкој промоцији наше земље, а који имају значајне и видљиве остварене ефекте у међународној сарадњи.

На крају, намера нам је да утврдимо да ли постоји и који је концепт у међународним односима кроз призму програмских садржаја наших културних центара. На који начин може да се подстиче културна сарадња и спољни односи кроз промоцију културне разноликости и интеркултурног дијалога, промоцију културе кроз призму креативности и промоцију културе као виталног елемента у међународним односима.

Очекивани ефекти ове анализе су увид у стање и унапређење деловања у области културне дипломатије, подстицање институција у култури за нове идеје и иницијативе према према креаторима спољнополитичких и културних стратегија као и указивање на потребу за новим истраживањима и питањима односа културе и дипломатије у стратешком позиционирању Србије на међународном плану.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4242	Услуге културе	Ауторски уговори.	Хонорари глумаца (2)	100,000.00	250,000.00
			Хонорари музичара (2)	150,000.00	
Укупно					250,000.00

3.1.8 Школа и музеј

Координатор: Маја Тодоровић.

Сарадници: Драгана Мартиновић, Биљана Јокић и Богдана Опачић.

Промена у теоријском и практичном дискурсу наслеђа огледају се у измењеним начинима деловања установа које се баве заштитом, очувањем и презентовањем културног наслеђа. Када је реч о музејима, од '70-их година 20. века уместо сакупљања и чувања, интерпретација, комуникација и едукација постају централна оријентација и највећи напор музејске праксе.

Завод за проучавање културног развитка се у протеклих неколико година кроз различите пројекте бавио питањима савремене музеологије као и питањима односа установа културе и образовних институција. Имајући у виду да су резултати спроведених истраживања указали да постоје потешкоће у остваривању ближе сарадње установа културе и школа, покренули смо овај пројекат са циљем да актуелизујемо значај који музеји могу имати у образовном процесу, али и да кроз пројекте активности допринесемо конкретизацији сарадње школа и музеја, где се школа и музеј посматрају у контексту локалне заједнице. Поред тога овај пројекат је покренут као реакција на актуелну друштвену ситуацију пораста вршњачког насиља у школама, са идејом да се кроз конкретне мере може допринети културној партиципацији деце од раног школског узраста чиме се повољно утиче на развој личности, развој креативности и доживљај других и окружења. Овим истраживањем биће обухваћено неколико основних школа и музеја на Општини Стари град у Београду, који чине локалну заједницу.

Појединачни циљеви истраживања

1. утврдити постојећу понуду музејских програма/наратива за школску популацију узраста од првог до четвртог разреда;

2. утврдити колико су школе које чине узорак до сада биле упућене на посету музејима/обављање часова у музејским просторима;
3. утврдити колико су у школским секцијама и другим активностима укључене различите области културе и уметности, као што су: визуелна уметност, драма, филм и сл;
4. дефинисати кључне проблеме који постоје у комуникацији школа и музеја;
5. истражити како деца перципирају музеје/музејске поставке.

Закључна разматрања пројекта даће конкретне препоруке и моделе који ефективније повезују школе и музеје који су у фокусу овог истраживања, а који се могу применити и на друге актере у ресорима културе и образовања. Поред тога резултат пројекта биће и креирана стрип изложба за децу, као и мапе културних установа Дорћола.

3.1.9 Улога и значај музичких фестивала у туристичкој промоцији Србије

Координатор: Јасна Димитријевић.

Полазећи од становишта да фестивали у области културе утичу на формирање идентитета места, економски напредак, развој инфраструктуре, стварање културних навика, подстичу стваралаштво, сарадњу и размену на локалном, регионалном и међународном плану као и да подижу ниво свести о значају културе у локалној заједници, тема истраживања је изузетно важна за подстицање позиционирања Србије кроз културни туризам.

Предмет истраживања „Улога и значај музичких фестивала у туристичкој промоцији Србије” су најзначајнији музички фестивали у Србији: ЕХИТ, Нови Сад; Belgrade Beer Fest, Београд; Гуча фестивал: Драгачевски сабор трубача, Nisville Jazz Festival, Ниш и Arsenal Fest, Крагујевац

Општи циљ истраживања је истраживање најзначајнијих музичких фестивала у Србији који су од значаја за међународну промоцију и развој локалне заједнице, узимајући у обзир следеће карактеристике: фестивал треба да буде холистички, да има стратешки приступ, проактивност, да је генератор манифестација, координисан, подразумева сарадњу различитих сектора, изазива публику, вођен је креативношћу, средство је културне политике, обликује град, подразумева активно учешће публике, подразумева инклузиван приступ у осмишљавању садржаја и доступност у најширем смислу. У склопу истраживања планирана је и анкета којом

би биле обухваћене туристичке организације у градовима домаћинима фестивала, са циљем истраживања утицаја фестивала на локалне економске индикаторе.

Кроз анализу садржаја најзначајнијих музичких фестивала у Србији узеће се у обзир следеће карактеристике:

- креативна активност;
- нова партнерства и сарадња;
- друштвена и привредна корист;
- идентитет места;
- бољи квалитет живота;
- развој публике;
- стратешки развој града.

Поред увида у програмске садржаје најзначајнијих музичких фестивала и изворе финансирања ових фестивала у Србији на основу расположивих података, резултате истраживања ћемо презентовати на 3 одабрана фестивала у Србији а планирана је и организација конференције чији учесници су организатори музичких фестивала са намером да се представе позитивни примери у овој области и афирмишу нове могућности у промоцији Србије кроз културни туризам.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4216	Закуп имовине и опреме.	Закуп имовине и опреме.	Изнајмљивање опреме за видео снимање и монтажу.	285,000.00	285,000.00
4221	Трошкови службених путовања у земљи.	Трошкови превоза на службеном путу у земљи (авион, аутобус, воз и сл.) и трошкови смештаја на службеном путу.	Трошкови превоза и дневница истраживача.	260,000.00	260,000.00
4235	Стручне услуге.	Ауторски уговори.	Услуга сниматеља.	150,000.00	570,000.00
			Услуга редитеља	200,000.00	
			Услуга израде анимације	110,000.00	
			Услуга монтаже	110,000.00	
4237	Репрезентација.	Репрезентација.	Кетеринг.	120,000.00	120,000.00
Укупно					1,235,000.00

3.1.10 „Ћирилица“: кампања 2024.

Координатор: Синиша Стефановић.

Сарадници: Маријана Узуновски и Маја Маринковић.

У Заводу за проучавање културног развитка од 2013. године се ради на прикупљању података који се односе на употребу ћириличног и латиничког писма у Србији. Рад је био запажен и коришћен како у Министарству културе, тако и у широј стручној јавности, налазећи пута ка радовима објављеним у стручној литератури. Такође, и у медијима. До сада прикупљени подаци, који се црпу из каталога и база података Народне библиотеке Србије, треба да буду обновљени (унос нових наслова разних година издања у Народној библиотеци је непрекидан рад) и делимично проширени. Посебну погодност представља скоро довршен општи попис, чији су први резултати објављени.

Циљеви предложеног наставка пројекта су континуитет редовног (раније кампање: 2014, 2018) прикупљања и приказа података који се односе на општу употребу ћириличног и латиничког писма у издаваштву Србије, Црне Горе и Републике Српске (монографије и

периодика) за период 1900-2023. године (где је могуће) и наставак истраживања према појединим групама и подгрупама стандардне библиотечке класификације, проширен временски и по библиотечким подгрупама за исти период. Тако прикупљени подаци, што се у Србији до сада није радило, били би доведени у корелацију са подацима опште статистике Републичког завода за статистику за период СФР Југославије и након ње: кретање опште писмености, урбанизација, школство и слично. Сав статистички и истраживачки рад, осим самосталне вредности за Министарство културе, стручну и ширу публику (донео би значајне спознајне искорак за историју културе Србије и могуће правце будуће културне политике), послужио би као наставак рада на прикупљању и анализи података за припрему могуће анкете на националном узорку. Таква анкета, услед комплексности приступа и високих трошкова, била би посебан пројекат предвиђен за годину по завршетку ове кампање, или касније.

3.1.11 Културни програми у јавним библиотекама у Србији

Координатор: Дејан Загорац

Сарадници: Маријана Узуновски и Јелена Ђорђевић

Партнери: Библиотекарско друштво Србије

Дигитализација, вештачка интелигенција и апликације за електронско читање књига постављају пред библиотеке изазове пред којима до сада нису биле. Иако за већину становништва, читање и изнајмљивање књига и даље има велику важност и, вероватно, књиге у својој класичној форми неће никада нестати, иако и библиотеке све више раде са електронским књигама, чини се да је ипак на помолу промена концепта библиотекарства, односно њихова трансформација у центре културног живота локалне заједнице, нарочито у мањим градовима, где су често библиотеке једини центри културних дешавања.

Циљ истраживања је утврђивање значаја библиотека као носилаца културног живота у локалној заједници и улоге и значаја књиге и библиотечке делатности у области културног туризма.

Основна претпоставка од које се полази у истраживању је да библиотеке у Србији могу и треба да имају већи значај, захваљујући својим ресурсима, садржајима, инфраструктурним ресурсима, у културној понуди места у којима постоје као и да такви садржаји могу да буду додатна понуда у области културног туризма.

Партнери у реализацији овог пројекта поред Библиотекарског друштва Србије били би: Народна библиотека Србије, Библиотека Града Београда, три локалне библиотеке и Туристичка организација Србије.

Након прикупљања упитника, планирано је представљање података о томе које културне садржаје/програме су организовале библиотеке у Србији у претходне две године (књижевне промоције, књижевне вечери, изложбе слика и фотографија, књижевне радионице, музичке програме и слично), посећеност оваквих догађаја, као и капацитети (расположивост простора и поседовање техничких услова за културна дешавања), али и начин финансирања и презентације (друштвене мреже, плакати, тв и радио гостовања) ових догађаја.

Као увод у истраживање, прикупили би се доступни подаци (интернет) од познатијих библиотека у свету у коме би се навела искуства из различитих земаља.

Резултат истраживања била би мапа културних дешавања у библиотекама у 2023. години, која би била представљена на сајту e-kultura.net, као и преглед посећености и капацитета јавних библиотека за организацију културних дешавања. Такође, биле би дате и препоруке за даљи развој ове библиотечке делатности и њихов допринос културном туризму.

3.2 МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ ЗАВОДА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА

Завод ће у оквиру својих активности Националне контакт тачке за Унеско *Конвенцију о заштити и унапређењу разноликости културних израза* наставити да учествује у њеној промоцији и имплементацији, и у прикупљању информација за потребе редовног извештавања. Завод ће наставити да, са представницима Министарства културе, присуствује заседањима редовних тела Конвенције 2005.

Током године, биће уприличени догађаји где ће Завод представити своје међународне активности и организовати трибински садржај на неку од актуелних тема.

У оквиру своје делатности Завод ће се трудити да развија сарадњу са сличним институцијама у иностранству на билатералној основи, али и да буде подршка у билатералној сарадњи Министарства културе Републике Србије.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4222	Трошкови службених путовања у иностранству.	Трошкови превоза за службени пут у иностранство (авион, аутобус, воз и сл.).	<ul style="list-style-type: none"> – Авио превоз путника, хотелски смештај и дневнице истраживача. – Гостовање уметника у Културном центру Србије у Паризу (Француска) -глумци (2) и музичари (2). – Авио превоз путника, хотелски смештај и дневнице за 17. редовно заседање Међународног комитета за културну разноликост у Унеско седишту у Паризу (фeбруар/март 2024. године). – Трошкови превоза за службени пут у иностранство. 	1,650,000.00	1,650,000.00
Укупно					1,650,000.00

3.3 ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

3.3.1 Часопис Култура

Секретар редакције: Пеђа Пивљанин.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4231	Административне услуге.	Услуга превода текста и симултаног превођења.	Превод и лектура текстова на енглески и остале административне услуге.	100,000.00	100,000.00
4235	Стручне услуге.	Услуга лектуре, коректуре и остале стручне услуге.	Лектура/коректура текстова.	150,000.00	230,000.00
			Припрема за штампу (прелом).	80,000.00	
4242	Услуге образовања, културе и спорта.	Услуге културе.	Накнада главном уреднику и члановима редакције.	360,000.00	610,000.00
			СЕОН	200,000.00	
			Услуге дизајна	50,000.00	
Укупно					940,000.00

3.3.2 Едиција: Културни кôд

Координатор: Пеђа Пивљанин.

Сарадници: Видан Богдановић.

У оквиру едиције биће заступљена издања која се баве есенцијалним феноменима културе и идентитета, али и актуелним културним појавама у широј друштвеној сфери карактеристичним по сталној промени - од питања културне политике и културног обрасца, манифестности културе, њене условљености, до природе доминантне културне елите, њеног односа према традицији и њене улоге у очувању или измени идентитета. Издања ове едиције садржаће увиде у достигнућа у различитим гранама културе и уметности, као и увиде с различитих аспеката (антрополошког, социолошког, психолошког, друштвеног, књижевног...) у стваралаштво оних који припадају српском културном коду, као и оних који ће му с протоком

времена несумњиво припасти. За избор текстова за објављивање у овој едицији могућа је и организација јавног конкурса. Издања у оквиру едиције у 2024. години биће посвећена програму „Млади у фокусу“.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4235	Стручне услуге.	Ауторски уговори.	Лектура и коректура публикација.	200,000.00	200,000.00
4242	Услуге образовања, културе и спорта.	Услуге културе.	Накнада уреднику едиције.	400,000.00	540,000.00
			Хонорари сарадника.	140,000.00	
Укупно					740,000.00

3.3.3 Едиција „Укуси“

3.3.3.1 Укуси Чачка – гастрономско наслеђе

Координатор: Дејан Загорац.

Сарадник: Јелена Ђорђевић.

Настављајући низ издања у едицији „Укуси“, овај пут би тема био град који има богату материјалну и нематеријалну баштину – Чачак, који је већ остварио успешну сарадњу са Заводом за проучавање културног развитака, кроз заједнички рад на изради Старегије културног развоја, и који је још увек актуелна културна престоница Србије.

Завод би био носилац израде монографије „Укуси Чачка – гастрономско наслеђе“ у којој би се на популаран и занимљив начин описала богата нематеријална културна баштина овог краја Србије, али у којој би се у значајној мери представили и резултати програма „Чачанска родна“, односно представио историјат, непокретна културна и природна добра овог града и његове околине, и туристички потенцијали као што су заштићено природно добро и манастири у Овчарско-кабларској клисури, Атомска, Слатина и Овчар бања, актуелне културне институције у Чачку (Народни музеј, Галерија Надежде Петровић, Културни центар). Сарадници на пројекту били би стручњаци и руководеће личности из ових институција уз ТО Чачак и Завод за заштиту споменика из Краљева (као надлежне институције за очување непокретних културних добра у Чачку).

Гастрономија би била оквир али и „мамац“ за читање ове шире монографије о граду, или онај додатак који у савременом туристичком тренутку све више привлачи пажњу посетилаца, са посебним освртом на ракију шљивовицу, која се нашла на листи Унеско светске баштине, уз опис ритуала везаних за њену припрему и конзумацију где бисмо сарађивали са чувеним чачанским Институтом за воћарство, иначе творцем брэнда по коме је и читава манифестација добила име „чачанска родна“. У последњих неколико година град Чачак се позиционирао као дестинација са одличним печењарама, као и радионицама за израду колача, на чему ћемо дати посебан акценат, али очекујемо да у току истраживања откријемо и мање познате рецепте и специјалитете из грађанске историје чачанских породица, као и кулинарске тајне околних села.

Монографија би била двојезична (на српском и енглеском језику), илустрована фотографијама професионалних фотографа, чиме би Град Чачак, али и цела Србија добили издање са којим би, слично као са претходним књигама из едиције „Укуси“, овај град, сада одлично повезан са престоницом а у блиској будућности и са другим крајевима Србије и Региона, могао да се достојно представи у домаћој и међународној јавности.

3.3.4 Штампа публикација

Координатор: Пеђа Пивљанин.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4234	Услуге информисања.	Услуге штампања.	<ul style="list-style-type: none">– Штампа часописа Култура.– Штампа кеса за часопис Култура.– Штампа публикација, едиција: Културни код (Млади писци кратких прича и Форум о позоришту).– Штампа публикације, едиција „Укуси“ (Укуси Чачка - гастрономско наслеђе).– Штампа публикација, едиција „Присуства“ (конкурс „Новица Тадић“).– Штампа публикација („Београдски контрапункт“).	1,780,000.00	1,780.000.00
Укупно					1,780.000.00

3.4 ПРОГРАМИ И ПРОМОВИСАЊЕ РАДА

3.4.1 Циклус трибина „Стеван Мајсторовић” и промовисање рада Завода

Концепт, организација и реализација: Јасна Димитријевић, Драгана Мартиновић, Маја Маринковић, Маша Вукановић и Сениша Стефановић.

Трибински програм „Стеван Мајсторовић“ назван је по оснивачу Завода, Стевану Мајсторовићу. Окосница његових идеја и дела био је дијалогски приступ промишљању, анализи питања и проблема културе и демократије и њихових међусобних односа. Критички приступ предмету, уз изванредан одоклон од теоријског уопштавања, критичка анализа друштвених пракси у компаративној перспективи.

Негујући традицију разговора о култури, трибински програм „Стеван Мајсторовић“ у 2024. години је у најширем смислу посвећен инклузивној културној политици. Ослањајући се на новија истраживања Завода, у фокусу укупно 13 трибина организованих у четири тематске целине биће представљене актуелне тенденције и трансформације у културним системима и културној пракси у Србији и Европи у којима се преплићу питања биодиверзитета, културног диверзитета и друштвених компоненти одрживог развоја. Основни концепт циклуса трибина заснован је на све већем значају који култура има у изналажењу иновативних приступа у превазилажењу изазова транзиције друштва - миграција становништва, улоге дигиталних медија, културне партиципације деце и младих, развоја публике и проблема са којима се суочавају институције културе и други актери у култури. На европском нивоу постоји читав низ нових политичких иницијатива које за циљ имају убрзавање квалитетне транзиције ка одрживијем и инклузивнијем начину живота, као што су Баукултур Алијанса из Давоса 2023. као и УНЕСКО Агенда 2030., Европска конвенција о културном наслеђу и други документи укључујући и националне стратегије Републике Србије. Трибински програм „Стеван Мајсторовић“ ће актерима у култури и широј јавности омогућити успостављање отвореног и критичког разговора кроз упознање са различитим искуствима и резултатима у културној пракси. На тај начин овај програмски циклус ће активно промовисати културу у Србији и за Србију. Сарадници Завода на реализацији овог програма биће представници институција, организација и института које су директно надлежне за сваку појединачну област.

Циљеви

Општи циљ трибинског програма „Стеван Мајсторовић“ је континуирано полемичко разматрање актуелних тема и садржаја у култури које излази из строго теоријских оквира.

Посебни циљеви су:

- отварање питања о култури и демократији кроз критичку анализу друштвених пракси и културних модела у компаративној перспективи;
- анимација актера у култури представљањем и разменом искустава и знања, појединаца, организација, институција, пројектних тимова како бисмо кроз разговор дошли до неких одговора о моделима и препорукама за унапређење јавних политика у култури и подстакли сарадњу између доносиоца одлука и актера у култури;
- промоција друштвеног значаја Завода за проучавање културног развоја која се огледа у вишедеценијском бављењу теоријом културе и културном политиком у Србији као и посвећеност научним развојним и примењеним истраживањима у култури.

Опис

Свака од предвиђених 12 трибина је посвећена једној кључној речи. Оне су: инклузивне културне политике; умрежавање; сарадња; отвореност; толеранција; партиципација; развој публике; едукација за културу; одрживост; различитост; интеркултуралност и мултикултуралност.

Избор појединачних тема полази од критеријума који се односе на: шири јавни и културни утицај одређеног пројекта / програма у локалној заједници, учешће и истраживачки приступ публици, ефекти културне партиципације, развој културних потреба и критички и теоријски осврт на питања критике у култури (позоришна, филмска, визуелна уметност, књижевност).

Све трибине ће се снимати (аудио, видео) и могу бити накнадно емитоване на Youtube каналу Завода.

Тематски оквир/циклуси

1. Културне политике на делу (изазови културних пракси и нових иницијатива)

Тема 1.1. Социо-културне вредности и партиципативне праксе (Србија и Европа партиципативност у креирању локалних културних политика);

Тема 1.2. Локалне културне политике – стратешки даље? (изазови имплементације локалних културних политика у Србији);

Тема 1.3 Култура и уметност заједнице (или у заједници) – успешне и мање успешне праксе институција и организација у градским и сеоским срединама у области планског јачања културне партиципације и креативности.

2. Културно наслеђе између футуристичке прошлости и дистопијске будућности

Тема 2.1. Промисли! Размисли! Културно и природно наслеђе као ресурс за одрживу будућност. Приступ наслеђу кроз социо-економске осврте на актуелна документа и прописе у овој области;

Тема 2.2. Биодиверзитет и културни диверзитет – подршка јединица локалне самоуправе иницијативама које повезују екологију и културу;

Тема 2.3. Нематеријално културно наслеђе и мањине;

Тема 2.4. Културно наслеђе као основ за развој културног туризма;

Тема 2.5. Обележавање Дана Ђирила и Методија, 24. мај.

3. Медијска писменост – од „читања“ до праксе

Тема 3.1. Критичко опажање уметности: значај ликовне, позоришне, филмске, књижевне и критике визуелних уметности за развој уметности, културе и друштва;

Тема 3.2. Faking until making - Од лажних вести до „Њуз.нет“;

Тема 3.3. Изазови интернета у развоју личности / ефекти културне партиципације у детињству као фактор развоја критичког размишљања.

4. Умрежавање – Отворени Балкан

Тема 4.1: Културна сарадња као развојни пут Балкана;

Тема 4.2.: Чија је оно песма? – Музичко наслеђе Балкана као сусретање (Марија Витас WMAS Balkan Music Chart/RingRing/Todo Mundo);

Тема 4.3: Сви смо ми од негде дошли а неко и раније – миграције и мигранти.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4242	Услуге образовања, културе и спорта.	Услуге културе.	Услуга дизајна и израде материјала за награду „Грифон културе“.	200,000.00	250,000.00
			Услуга модератора трибина.	50,000.00	
Укупно					250,000.00

3.4.2 Програми „Млади у фокусу“

Прве изложбе студената Факултета ликовних уметности

Координатор: Драгана Мартиновић.

Прве изложбе имају значајан утицај на младе ауторе у свету уметности и представљају важно искуство које пружа прилику за раст, развој, умрежавање и добијање повратних информација. Ово искуство је важно за њихов даљи професионални пут и може имати дугорочне последице на њихову уметничку каријеру.

Прве изложбе представљају прилику за младе ауторе да покажу свој рад широј публици. Ово искуство може им помоћи да изграде самопоуздање у своје уметничке способности и стваралачки процес. Када виде своја дела изложена и добију повратне информације од публике, то их охрабрује да наставе даље и даље развијају своју уметничку праксу.

Такође, прве изложбе омогућава младим ауторима да створе портфолио својих радова, који може бити кључан за даље професионално напредовање у свету уметности, јер омогућава галеријама, кустосима и другим стручњацима да оцене квалитет и разноликост уметничког израза аутора. Присуство прве самосталне изложбе у портфолију може бити значајан фактор за добијање будућих изложбених прилика и могућности сарадње.

С друге стране, прва изложба пружа младим ауторима могућност да ступе у контакт са публиком и стручњацима из уметничке индустрије. Ово може отворити врата за нове везе, сарадње, могућности продаје дела и размену идеја. Интеракција са публиком, такође, пружа повратне информације и перспективе које могу помоћи аутору у даљем развоју свог рада.

На крају, прва самостална изложба пружа младим ауторима прилику да се истакну и добију признање за свој рад. Уметници често теже видљивости и признању у уметничкој заједници, а самостална изложба им омогућава да своје идеје, концепте и стваралаштво представе на ширем нивоу.

Прве изложбе студената Факултета ликовних уметности реализовале би се у Галерији Завода за проучавање културног развитка у сарадњи са професорима и студентима Факултета ликовних уметности.

3.4.3 Награда „Новица Тадић“

Координатор: Владимир Коларић.

Сарадници: Видан Богдановић.

Књижевни конкурс за младе песнике „Новица Тадић“, покренут на иницијативу Министарства културе и информисања Републике Србије и у реализацији Завода за проучавање културног развитка, расписује се у знак сећања на великог песника, а са циљем подршке српским песницима млађим од 35 година старости. На конкурс се примају збирке поезије, док се од стране петочлане стручне комисије награђене збирке објављују у едицији „Присутства“ у издању Завода за проучавање културног развитка. Конкурс је до сада одржан шест пута и награђено је укупно дванаест песника, чије су збирке објављене у едицији

„Присуства". Издања су промовисана у средствима јавног информисања и на промоцијама на Београдском сајму књига, у Заводу и другим установама.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4242	Услуге образовања, културе и спорта.	Услуге културе.	Трошкови хонорара чланова комисије и друге услуге образовања, културе и спорта.	350,000.00	550,000.00
			Новчана награда за добитнике награде.	160,000.00	
			Израда ленте.	40,000.00	
Укупно					550,000.00

3.4.4 Београдски контрапункт и Форум о стваралаштву

Координатори: Маја Маринковић и Владимир Коларић.

Сарадници: Јасна Димитријевић.

„Београдски контрапункт", у организацији Министарства културе и информисања Републике Србије као покретача и Завода за проучавање културног развоја као реализатора, је међународни скуп чији је циљ да окупи уметнике и мислиоце из различитих делова света, који својим радом значајно доприносе разумевању ситуације у којој се човек налази у данашњем времену.

„Београдски контрапункт" је први пут одржан 2017. године, када су на питања постављана у оквиру теме „Шта књижевност може да учини у данашњем времену?" одговарали Петер Хандке, Фредерик Бегбеде, Захар Прилепин, Ју Хуа и Милован Данојлић. На „Београдском контрапункту" одржаном 2018. године, посвећеном теми „Шта са глобализацијом у култури? - учествовали су Џанг Кангканг, Јуриј Пољаков, Гунар Кваран, Франсиско Лопез Сача, Дејвид Хомел и Владимир Пишталло. 2019. године, централни догађај конференције био је округли сто на тему „Уметност у временима кризе и ратова: поглед из данашњице", на ком су учествовали Хабиб Ахмадзаде, Џанг Ђиђијанг, Герман Садулајев, Слободан Деспот и Мухарем Баздуљ. Године 2020, када је због пандемије конференција први пут одржана у онлајн формату, о теми „Уметност и мит данас" разговарали су Дмитриј Данилов, Едуардо Мога, Теа Обрехт, Александар Прокопиев, Верн Тисен и Ханес Хофбауер. Нередне године конференције је била посвећена теми „Адррић: наслеђе", поводом 60 година Нобелове награде, и учествовали су Елизабета Шелева, Миро Вуксановић, Ђорђе Матић,

Зоран Милутиновић и Дарко Танасковић. Контрапункт је 2022. године поново одржан у пуном формату и био је посвећен теми „Тесла: инспирација“, уз учешће Лусине Хованисијан, Данијелеа Меучија, Ђура Коруге, Душана Јововића, Владимира Пиштала, Милана Личине и Данице Максимовић.

Конференција сваке године привлачи велику пажњу јавности о чему сведочи обимни прес клипинг. Објављиван је посебни додатак у дневном листу Политика на 32 стране у целости посвећен овом догађају, док су на РТС-у више пута емитовани њему посвећени филмови у продукцији Завода.

Завод за проучавање културног развика, на иницијативу и уз подршку Министарства културе и информисања Републике Србије, организује међународни скуп **Форум о стваралаштву**. Циљ скупа је да окупи уметнике, теоретичаре и стручњаке из различитих области људског стваралаштва, од науке, укључујући и природно-техничке, преко филозофије, до различитих грана уметности, око расправе о веома значајном појму стваралаштва, као једног до основних за одређење човека и његове културе. Скуп је намењен широј публици, а посебно млађој публици и студентима, са циљем да подстакне продуктиван дијалог у јавности око питања од великог значаја за друштво, културу и културну самосвест. Од учесника Форума о оправдању стваралаштва очекује се да овом феномену приступе на основу сопственог практичног искуства и теоријских увида, на дескриптиван начин, описујући стваралачки процес онако како су га сами доживели и спознали, или на нормативан начин, издвајајући и уопштавајући структуралне и прагматичке обрасце стваралачког процеса. Разговори ће бити вођени пред публиком, у облику модерираног дијалога између учесника, уз интеракцију са одабраним саговорницима из кругова културе и медија.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4216	Закуп имовине и опреме.	Закуп имовине и опреме.	Изнајмљивање опреме за видео снимање и симултани превод.	325,000.00	325,000.00
4221	Трошкови службених путовања у земљи.	Трошкови превоза на службеном путу у земљи (авион, аутобус, воз и сл.) и трошкови смештаја на службеном путу.	Трансфер учесника.	50,000.00	200,000.00
			Хотелски смештај за учеснике.	150,000.00	
4222	Трошкови службених путовања у иностранству.	Трошкови превоза за службени пут у иностранство (авион, аутобус, воз и сл.).	Авио превоз за учеснике.	200,000.00	200,000.00
4231	Административне услуге.	Услуге превођења и остале административне услуге.	Симултани превод и превод публикација.	200,000.00	200,000.00
4237	Репрезентација.	Репрезентација.	Кетеринг и репрезентација.	250,000.00	250,000.00
4242	Услуге образовања, културе и спорта.	Услуге културе.	Услуга сниматеља.	450,000.00	2,150,000.00
			Услуга редитеља	550,000.00	
			Услуга израде анимације	160,000.00	
			Услуга монтаже	400,000.00	
			Услуга сценаристе	490,000.00	
			Хонорар модератора	100,000.00	
Укупно					3,325,000.00

3.4.5 Библиотека Завода за проучавање културног развитка

Координаторке: Јелена Ђорђевић и Маријана Узуновски.

Сарадник: Синиша Стефановић.

Основна делатност Библиотеке Завода за проучавање културног развитка је да пружа приступ информацијама тако што их свеобухватно прикупља, обрађује и ставља на располагање истраживачима Завода, али и свим заинтересованим странама. У обављању своје делатности Библиотека Завода прати и примењује принципе савременог библиотекарства, редовно прати прописе, набавља актуелну стручну литературу. Захваљујући набавци актуелних наслова, књига, часописа и стручне литературе могао би се повећати број читалаца међу студентима и интелектуалцима, с обзиром да је Библиотека специјална и затвореног типа. Из чињенице да је број запослених на неодређено време у Заводу строго дефинисан, а да се обим послова које обавља Завод повећао, произлази основни проблем са којим се суочава институција, а то је недостатак кадра за рад у Библиотеци, која је неопходна за даљи развој рада институције у библиотечко-информационој делатности, дигитализацији, дигиталној хуманистици и изградњи и пружању on-line сервиса.

Простор предвиђен за смештај серијских публикација је реновиран и сређен 2018. године, а обављена је и куповина регала – полица за део библиотеке у коме су смештене серијске публикације. Тада је спроведен и поступак ревизије постојеће, обрађене библиотечке грађе о чему је благовремено обавештена надлежна установа Библиотека града Београда. Од изузетне важности је и правилан распоред пројектних докумената и сепарата Завода из првих година рада Завода. Неопходно је адекватно заштитити осетљиве пројектне документе који су од непроцењивог значаја за рад и активности Завода, као и очување његове историје, набавком адекватних стаклених преграда и полица чиме ће се значајно побољшати услови правилног чувања и складиштења. Набавка новог намештаја и библиотечког мобилијара неопходна је за побољшање услова рада. Куповина изложбених витрина и полица, омогућила би да се у будућности организује и адекватна изложба ових осетљивих докумената.

Потребно је да Библиотека прати издавачку делатност из области стручних публикација у земљи и иностранству ради набавке нових издања из области социологије, посебно социологије културе, културне политике, историје, историје уметности, антропологије и других хуманистичких наука и уметничких домена, чиме се подиже ниво квалитета библиотечког фонда. Потребно је окупити већ дигитализовану грађу како би се формирала

дигитална библиотека која ће бити доступна на сајту Завода за проучавање културног развика, као и ажурирање и убацивање у библиотечки програм.

Неопходно је омогућити услове за развој међубиблиотечке позајмице у земљи и иностранству, ради лакшег долажења до неопходне литературе за рад истраживача, што подразумева да се Библиотека активно повеже са библиотекама у земљи и свету и са њима оствари међубиблиотечку размену.

Током прве ревизије библиотеке Завода 2006. године и каснијих отписа излучена је велика количина грађе, због лошег стања и недостатка физичког простора за њено чување. Реч је истраживачкој грађи (документи, часописи, књиге) која је била коришћена у раду на различитим пројектима. Како је данашња истраживачка грађа у највећој мери дигитална или дигитализована по себи се намеће могућност да се чува на централизован и економичан начин.

С обзиром на то да постојећа технолошка решења омогућавају чување и коришћење грађе на централизован и економичан начин, предлаже се формирање „Архива радне грађе Завода“ са циљем прикупљања грађе у дигиталном облику коју су истраживачи прикупљали за потребе пројекта на којима су радили током претходних година, њено чување и класификовање на начин који би запосленима омогућио да се њом према потреби служе. Тиме би знање и најразличитије информације, било настале радом запослених или прикупљањем, били доступни свима. Грађа би, након обраде, била чувана на локалном серверу Завода и била би, ради спречавања евентуалних проблема у погледу ауторских права, доступна само за интерну употребу.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4263	Материјали за образовање и усавршавање запослених.	Публикације, књиге, часописи.	Стручна литература.	50,000.00	50,000.00
5122	Административна опрема.	Намештај и административна опрема.	– Полице за књиге; – Намештај.	120,000.00	120,000.00
Укупно					170,000.00

4 ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

4.1 Временска линија културе Републике Србије и Срба ван матице

Координатор: Слободан Мрђа.

Сарадници: Сениша Стефановић и Видан Богдановић.

Временска линија културе Републике Србије и Срба ван матице је осмишљена са циљем да пружи неке одговоре на изазове које намеће савремена култура с обзиром на то да на глобалном нивоу преовлађују садржаји који доводе у питање не само њен смисао већ и њен опстанак, те је важно подсетити на животни значај културе за сваког појединца и заједницу којој припада.

Временска линија културе Републике Србије и Срба ван матице омогућавају учесницима да на занимљив начин прошире, али и провере своја знања о култури Србије, при чему је посебна пажња посвећена деци и младима, који, њима блиским алатима, имају прилику да се боље упознају са културом своје државе и народа.

Основни циљ пројекта је да се култура Србије и српског народа промовише и учини што видљивијом, да се приближи свим грађанима наше земље као и туристима и осталим заинтересованим грађанима других земаља, уз развијање свести о њеним високим донетима и континуитету. Пројектом се указује на континуитет, ширину и домете српске културе и културе Републике Србије и подстиче њихово даље проучавање, али и дијалог о њима.

Даљи рад на развоју пројекта подразумева континуирану израду додатних одредница и обезбеђивање визуелног материјала за њихово илустровање.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ по ставкама	Укупно (ЕК)
4235	Стручне услуге.	Остале стручне услуге	Стручни сарадници за израду одредница и остале потребне стручне услуге.	960,000.00	1,100,000.00
			Услуга дизајна.	140,000.00	
5122	Административна опрема.	Рачунарска опрема.	Замена застареле аудио и видео опреме.	480,000.00	480,000.00
5151	Нематеријална имовина.	Компјутерски софтвер.	Zoom апликација (годишња лиценца).	20,000.00	20,000.00
Укупно					1,600,000.00

4.2 Израда интернет каталога слика уметника Надежде Петровић, Саве Шумановића и Јована Бијелића

Координатор: Пеђа Пивљанин.

Партнери: Народни музеј Србије, Београд.

Опис пројекта

Прикупљање фотографија уметничких дела Надежде Петровић, Саве Шумановића и Јована Бијелића из збирки одговарајућих музеја, галерија и приватних колекција и њихова брижљива обрада ради репродуковања.

Анализа проблема

Сведоци смо околности да не постоје каталози слика уметника који су живели и стварали на територији Републике Србије и у иностранству што, с једне стране отежава писање и састављање монографија о делу наших уметника а с друге стране не доприноси уређености тржишта уметничких дела.

Образложење приоритета

Ради доприноса научном раду научника из области историје и историје уметности и уопште друштвено-хуманистичких наука и ради доприноса тржишту уметничких дела

приоритет је попис, обрада, атрибуција и документована израда каталога дела уметника како би се извршило одговарајуће вредновање дела према историјској и уметничкој вредности за потребе науке а затим и за потребе колекционарства и купопродаје уметничких дела.

Општи и специфични циљеви пројекта

Општи циљеви пројекта су допринос уређености тржишта уметничких дела а специфични циљеви су допринос научно-документационом раду на изради одговарајућих монографија или реализацији одговарајућих видео односно телевизијских прилога о уметницима који су живели и стварали на овим просторима.

Локација: Република Србија (Београд, Нови Сад, Шид, Чачак) регион (Бања Лука, Република Српска, Загреб, Хрватска), и иностранство (Париз, Француска, Минхен, Немачка).

Очекивани резултати

Израда интернет каталога дела уметника Надежде Петровић, Саве Шумановића и Јована Бијелића.

Припрема

Истраживање о томе у којим се све музејима и галеријама налазе дела уметника Надежде Петровић, Саве Шумановића и Јована Бијелића.

Припремна фаза пројекта би била обављена у јесен 2023. године.

Главне пројектне активности по фазама

- прикупљање материјала
- обрада материјала
- припрема за објављивање интернет каталога
- објављивање интернет каталога
- презентација интернет каталога

Одрживост пројекта

Пројекат израде каталога дела уметника треба да допринесе у перспективи уређености тржишта домаћих уметничких дела у складу са стандардима који се примењују у земљама Европске уније.

5 РЕКАПИТУЛАЦИЈА ТРОШКОВА

Р.б.	Редовна делатност за 2024. годину	Износ
1	ЗАРАДЕ, ДОПРИНОСИ, СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА, НАКНАДЕ И НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА	44,080,000.00
2	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	3,600,000.00
3	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	600,000.00
4	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	2,000,000.00
5	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	2,200,000.00
6	МАТЕРИЈАЛ	750,000.00
7	ДОТАЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	40,000.00
	УКУПНО	53,270,000.00

Р.б.	Сопствени приходи за 2024. годину	Износ
1	СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ –ИЗВОР 04	2,245,000.00
	УКУПНО	2,265,000.00

Р.б.	Програмска делатност за 2024. годину	Износ
1	Е-култура	1,140,000.00
2	Културне политике у циљу дугорочног планирања културног развоја Републике Србије	0.00
3	Уметничка игра у Србији	990,000.00
4	Култура и безбедност	0.00
5	Оснаживање улагања приватног сектора у развој уметности и културе у јавном интересу	0.00
6	Култура приступачности - позоришта	0.00
7	Културна дипломатија Србије: анализа активности Културно-информативних центара Србије у свету	250,000.00
8	Школа и музеј	0.00
9	Улога и значај фестивала у туристичкој промоцији Србије	1,235,000.00
10	„Ћирилица“: кампања 2024.	0.00
11	Културни програми у јавним библиотекама у Србији	0.00
12	Међународне активности Завода за проучавање културног развоја	1,650,000.00
13	Часопис Култура	940,000.00
14	Едиција: Културни код	740,000.00
15	Едиција „Укуси“	0.00
16	Штампа публикација	1,780,000.00
17	Циклус трибина „Стеван Мајсторовић” и промовисање рада Завода	250,000.00
18	Програми „Млади у фокусу“	0.00
19	Награда „Новица Тадић“	550,000.00
20	Београдски контрапункт и Форум о стваралаштву	3,325,000.00
21	Библиотека Завода за проучавање културног развоја	170,000.00
	УКУПНО	13,020,000.00

Р.б.	Дигитализација за 2024. годину	Износ
1	Временска линија културе Републике Србије и Срба ван матице	1,600,000.00
2	Израда интернет каталога слика уметника Надежде Петровић, Саве Шумановића и Јована Бијелића	0.00
	УКУПНО	1,600,000.00